

Activități didactice în regim online

/ Descrierea cursurilor

_asist.univ.dr. Andrei Tudoran

<http://unarte.org/departamente/pictura/#cursuri-online>

<https://classroom.google.com/c/NTY1MjczODk0MzRa>

_asist.univ.dr. Andrei Tudoran

Activități didactice în regim on-line

/ Descrierea cursurilor

Consider că activitatea didactică / academică presupune un efort permanent de documentare și de informare, pentru a putea livra noilor generații de studenți un conținut pedagogic actualizat, în conformitate cu necesitățile lor.

Acest demers este absolut necesar pentru o cât mai bună ancorare în realitățile lumii artistice contemporane, caracterizată printr-o perpetuă schimbare, viteza și debitul considerabil cu care circulă informația, coexistența tuturor mediilor și tendințelor, multiculturalism, interdisciplinaritate.

Astfel, oferta educațională pe care o livrăm trebuie să fie adaptată imperativelor epocii și profilului acestor noi generații de studenți, fără ca acest fapt să însemne o negare a tradiției culturale sau a specificității învățământului artistic bucureștean ce are deja o respectabilă vechime de 150 de ani. Dimpotrivă, trebuie observat și subliniat faptul că procente din ce în ce mai semnificative de studenți nu provin din licee de specialitate și nu posedă, deci, cunoștințe necesare despre fundamentele reprezentării plastice în momentul admiterii în universitate.

Din acest motiv un discurs pedagogic corect ar trebui să pună accentul, în primii ani, pe recuperarea unei dimensiuni academice de studiu, de factură mai tradiționalistă, prin care acești studenți să poată asimila fundamentele limbajului vizual. Ulterior acestei perioade de asimilare, studenții sunt ghidați spre conceptualizare, spre raportarea la practica artistică contemporană, spre libertatea de exprimare individualizată, spre articularea de proiecte personale.

Propunem astfel o conciliere între metode sau strategii consacrate de studiu și sincronizarea cu specificul expresiei artistice actuale.

Metodele urmăresc, pe lângă transferul tradițional de competențe și informație, formarea unui anumit tip de gândire plastică prin care se poate stimula nivelul de discernământ personal și gândire critică, trăsături esențiale pentru acest domeniu profesional.

De asemenea, un alt obiectiv ar fi acela de mărire a gradului de independență al studenților față de o instanță exterioară, în sensul creșterii motivației pentru conștientizarea importanței și depunerea efortului personal.

Este necesar să sprijinim inițiativele studenților de a fi prezenți în expoziții, mobilități internaționale, rezidențe, sau alte activități desfășurate în afara procesului de învățământ, în eforturile lor de a-și construi un traseu artistic personal.

Programa de studiu care structurează activitatea de predare va urmări să punteze 3 componente importante, în intenția de a stimula, prin mijloace specifice, asimilarea unui limbaj plastic de bază, dar și aprofundarea spre problematici de exprimare mai complexe, dezvoltarea inteligenței plastice și a sensibilității.

Strategia de lucru va urmări:

_1 Încorporarea unei dimensiuni academice, printr-o practică aprofundată a studiului desenului, culorii și compoziției, care să fixeze noțiunile gramaticale de bază ale limbajului plastic. În această etapă este urmărită acumularea de deprinderi și abilități, care va conduce ulterior la formarea unui limbaj propriu de reprezentare și exprimare.

_2 Importanța documentării personale în practica artistică de atelier, care să conducă la conceptualizarea demersului, la plasarea / raportarea la contextul artistic contemporan, la articularea unei argumentații teoretice în relație cu propriul demers. Consider că această etapă este foarte importantă în formarea unui tânăr artist, având rolul de a crea un orizont de cunoaștere vast prin conștientizarea diversității instrumentarului de lucru folosit.

_3 Conceperea, documentarea, elaborarea unui proiect personal, care să încorporeze abilitățile, cunoștințele și instrumentele etapelor de studiu anterioare. Structurarea acestei etape va urmări: stabilirea temei/ subiectului/ conceptului, documentarea prin (schițe, notații, referințe, documentare fotografică, lecturi, etc.), încadrarea propriului demers într-un context, prin trimiteri la artiști care au abordat direcții similare. Dezvoltarea și execuția practică a proiectului personal va urmări coerența conceptuală, stilistică, acuratețea transpunerii înspre configurația finală a proiectului. În această etapă de lucru strategiile vor ținti identificarea și explorarea de surse și resurse necesare pentru articularea unui demers creativ individualizat.

Se dorește ca fiecare student să găsească o metodă personală de indentificare, definire și analiză a limbajului artistic, specific artelor vizuale contemporane.

_Discipline predate:

_1 Tehnici de reprezentare plastică - Bazele Desenului

/ Licență, anul I

Desenul este o disciplină esențială, cu caracter formativ în studiul artelor vizuale, fiind o metodă specifică de cunoaștere și descifrare a realității înconjurătoare, de redare/reprezentare/ conceptualizare a acestei realități, de proiectare sau organizare a formelor, suprafețelor, volumelor.

În acest prim an de studiu, disciplina are ca principal scop definirea noțiunii de desen privită în sens mai larg, atât ca formă de sine stătătoare de expresie vizuală, cât și ca instrument de proiectare și reprezentare.

În cadrul cursului se urmărește conștientizarea de către cursant a posibilităților și elementelor de instrumentar specifice desenului.

Cursul are în vedere acumularea noțiunilor, deprinderilor și abilităților care țin de bazele desenului, urmărind fixarea noțiunilor gramaticale fundamentale și recuperarea unei dimensiuni academice.

În această etapă, metodele de lucru vizează procese de înțelegere și reprezentare a spațiului, formei, volumului, profunzimii, relații de lumină și umbră. Se are în vedere stimularea capacității de a reprezenta, prin intermediul desenului și a tehnicilor sale tradiționale, realitatea tridimensională, exercițiu ce implică o dimensiune analitică, dezvoltarea observației/ memoriei specifice și antrenarea/exersarea capacității de sugestie.

Teme:

Procesul de predare și învățare este marcat prin teme care permit o evaluare obiectivă a progreselor cursantului:

- _ Studiu de observație după natură (obiecte, figură umană, peisaj, etc.): încadrare, proporții, construcția formelor, sugestia tridimensionalității, caracter;
- _ Studiarea și exersarea elementelor fundamentale de expresie ale desenului: punct, linie, suprafață;
- _ Studiul desenului ca element de expresie și limbaj plastic.

Bibliografie:

- _ GHIȚESCU, Gheorghe, *Anatomie artistică*, vol 1, Meridiane, București 1963
- _ GHIȚESCU, Gheorghe, *Anatomie artistică*, vol 2, Meridiane, București, 1963
- _ STENDL, Ion, *Desenul. Estetica, suporturi, materiale*, Ed. Semne, 2004

_2 Tehnici de reprezentare plastică - Bazele Culorii

/ Licență, anul I

Disciplina are ca scop clarificarea și fundamentarea unor noțiuni elementare pentru studiul culorii: contrast, raport, armonie, saturație, modeleu, modulație, potențialul expresiv. Se urmăresc: formarea abilităților și deprinderilor practice ale studentului, stabilirea importanței noțiunii de spațiu pictural și a culorii ca element de expresie și limbaj plastic, modalități de construcție cromatică a imaginii picturale.

Se încurajează utilizarea și experimentarea diversificată a unor metode, tehnici și instrumente de lucru specifice care să conducă la articularea și îmbogățirea repertoriului de lucru cu care operează studentul.

În această etapă temele vor accentua necesitatea studiului de observație, care se conjugă firesc cu preocupările de la cursul care vizează aprofundarea bazelor desenului.

Teme:

Studiul și exerciții practice ale diverselor tipuri de contraste, raporturi cromatice, tehnici de lucru .

Bibliografie:

- _ HAVEL, Marc, *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1988
- _ ITTEN, Johannes, *Art de la couleur*, Paris, Dessain et Tolra, 1974
- _ LĂZĂRESCU, Liviu, *Culoarea în artă*, Ed. Polirom, Iași, 2009.
- _ LĂZĂRESCU, Liviu, *Pictura în ulei*, Ed. Sigma Plus, Deva, 1996

_3 Tehnici de reprezentare plastică - Bazele compoziției și analiza limbajului vizual

/ Licență, anul I

Disciplina își propune să definească și să aprofundeze noțiunea de compoziție, privită ca forma superioară de organizare plastică a suprafeței/ spațiului pictural.

Într-o primă etapă dezbate categorial compoziția vizuală, ca relație complexă și expresivă, glisând dinspre problematici de organizare morfologică, spre problematici ale diversității de abordări expresive.

Studiul elementelor fundamentale ale compoziției interferează cu celelalte discipline ale anului I de studiu: *Tehnici de reprezentare plastică - bazele desenului și Tehnici de reprezentare plastică - bazele culorii.*

În cadrul cursului se urmărește conștientizarea de către student a posibilităților și elementelor specifice compoziției vizuale, urmărind fixarea noțiunilor gramaticale fundamentale, pentru a sublinia importanța pe care o are compoziția în procesul creației, conceperii, proiectării, realizării imaginii plastice.

Temele vor urmări relaționarea conținutului cu celelalte discipline fundamentale din anul I: *Tehnici de reprezentare plastică - Bazele desenului și Tehnici de reprezentare plastică - Bazele culorii.*

Teme:

- _ Reguli generale de compunere a formelor în cadru;
- _ Tipuri de compoziție în funcție de centru / centrele de interes și dinamica liniilor de forță: compoziție închisă, deschisă, statică, dinamică;
- _ Trame geometrice, rețele reglatoare, raporturi armonice.

Bibliografie:

- _ ALBERTI, Leon Battista, *Despre pictură*, Ed. Meridiane, București, 1969
- _ ARNHEIM, Rudolf, *Forța centrului vizual*, Editura Polirom, Iași, 2012
- _ BOULEAU, Charles, *Geometria secretă a pictorilor* - Editura Meridiane, București 1979
- _ KANDINSKI, Wassily, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, București, 1994
- _ KNOBLER Nathan, *Dialogul vizual*, Ed. Meridiane, București, 1983

_4 Tehnici de reprezentare bi și tridimensionale

/ Licență, anul II

Disciplina are ca scop definirea, clarificarea și aprofundarea tipurilor de reprezentare prin referire la modalitățile de abordare a spațiului pictural, respectiv un spațiu pictural tradițional/ albertian care sugerează tridimensionalitatea, sau un spațiu pictural în care dispare iluzia tridimensională a *picturii ca fereastră deschisă*, fiind stimulate procese și tehnici de abstractizare, sintetizare și esențializare.

Cursul își propune o investigație a interferențelor legate de relația bidimensional-tridimensional în imaginea picturală, urmărind asimilarea concepțiilor convenționale asupra desenului sau altor tehnici de reprezentare vizuală și îmbogățirea limbajului plastic al fiecărui student, spre o exprimare vizuală personalizată/ individualizată.

Disciplina urmărește ca aceste problematice să formeze pe mai departe un tip de gândire plastică mai abstract, cu un grad mai mare de conceptualizare, mai puternic angrenat în contextul artistic contemporan, în specificitatea epocii.

Teme:

- _ Desen - studiu de observație;
- _ Studiu de expresivitate a limbajului (spațiu pictural plat, spațiu pictural spațializat);
- _ Desenul ca proiect - de la schița de idee până la organizarea compozițională riguroasă;
- _ Proiectul personal - ca rezultată a acumulărilor noționale și practice dobândite.

Bibliografie:

- _ ALBERTI, Leon Battista, *Despre pictură*, Ed. Meridiane, București, 1969
- _ ARNHEIM, Rudolf, *Forța centrului vizual*, Editura Polirom, Iași, 2012
- _ BOULEAU, Charles, *Geometria secretă a pictorilor* - Editura Meridiane, București 1979
- _ HOFFMANN, Werner, *Fundamentele Artei Moderne*, Ed. Meridiane, 1976, București
- _ KANDINSKI, Wassily, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, București, 1994
- _ KNOBLER Nathan, *Dialogul vizual*, Ed. Meridiane, București, 1983

_5 Studiul desenului pentru pictură

/ Licență, anul III

Disciplina urmărește trecerea de la problematicile anului de studiu anterior, care propuneau o abordare a tehnicilor de reprezentare bi și tridimensionale în spațiul pictural, spre un nivel superior de înțelegere a semnificației și funcțiilor desenului în cadrul demersului pictural personal.

Este încurajată orientarea studiului înspre cercetări personale ale cursanților, folosirea desenului ca etapă a procesului de realizare a lucrării, favorizând exprimarea unor idei, concepte, procese, proiecte.

Teme:

- _ Propuneri și proiecte personale, studentul fiind încurajat să formuleze și să urmărească un demers propriu.

Bibliografie:

- _ Art & Today, Ed. Phaidon Press Inc., New York, 2008
- _ BOULEAU, Charles, *Geometria secretă a pictorilor* - Editura Meridiane, București 1979
- _ BOURDIEU, Pierre, *Regulile artei*, Editura Art, București, 2012
- _ HOFFMANN, Werner, *Fundamentele Artei Moderne*, Ed. Meridiane, 1976, București
- _ KNOBLER, Nathan, *Dialogul vizual*, Ed. Meridiane, București, 1983.
- _ GODFREY, Tony, *Drawing Today: Draughtsmen in the Eighties*, Phaidon Inc Ltd, 1990
- _ STENDL, Ion, *Desenul. Estetica, suporturi, materiale*, Ed. Semne, 2004

_6 Compoziția picturii

/ Licență, anul III

Disciplina are ca scop fixarea recapitulativă a celor mai importante modalități de organizare a spațiului pictural și adecvarea selectivă a elementelor de teorie a compoziției asimilate de student până în această etapă.

Cursul se concentrează preponderent asupra ideii de compoziție privită ca genul cel mai complex de imagine picturală, accentuând importanța compoziției în procesul conceperii, proiectării și realizării imaginii picturale. Se dorește o valorificare optimă a propriului potențial creativ al studentului, realizată prin coordonarea individuală, centrată pe direcțiile și interesele fiecărui proiect/ demers practic în parte.

Teme:

- _ Elaborarea de proiecte personale pe o temă plastică dată, cu subiect la alegere.

Bibliografie:

- _ ARNHEIM, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, 1988
- _ ARNHEIM, Rudolf, *Forța centrului vizual*, Editura Polirom, Iași, 2012
- _ BOULEAU, Charles, *Geometria secretă a pictorilor* - Editura Meridiane, București 1979
- _ BOURDIEU, Pierre, *Regulile artei*, Editura Art, București, 2012
- _ ECO, Umberto, *Tratat de semiotică generală*, Ed. Meridiane, 1982
- _ HOCKNEY, David, *Știința secretă*, Enciclopedia RAO, 2007, București
- _ KNOBLER Nathan, *Dialogul vizual*, Ed. Meridiane, București, 1983

_7 Formă, culoare, concept în pictură

/ Licență, anul III

Disciplina urmărește să formeze un model de gândire vizuală specifică, pornind de la premiza că mare parte din cunoștințele despre fundamentele reprezentării plastice sunt deja asimilate.

Este stimulată dezvoltarea capacităților de abstractizare, sintetizare și esențializare, necesare elaborării unei lucrări de licență conform standardelor academice.

Sunt cultivate: stimularea interesului și a creativității, corelarea abilităților practice asimilate cu subordonarea cunoștințelor din cadrul teoretic, spre claritatea și coerența demersului, spre articularea unui limbaj plastic personal în contextul artistic contemporan.

Teme:

- _ Temele se referă aproape exclusiv la preocupările conexe cu Lucrearea de Licență.

Bibliografie:

- _ CONNOR, Steven, *Cultura postmodernă. O introducere în teoriile contemporane*, Editura Meridiane, București, 1999.
- _ DE MICHELI, Mario - *Avangarda artistică a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1968
- _ FARTHING, Stephen [Ed.] - *Istoria artei de la pictura rupestră la arta urbană*, Editura Rao, București, 2011
- _ GOMPERTZ, Will, *O istorie a artei moderne*, Ed.Polirom, Iași, 2014
- _ GROYS, Boris, *Despre nou. Eseu de economie culturală*, Editura Idea, Cluj, 2003
- _ GUȚĂ, Adrian - *Generația '80 în artele vizuale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008
- _ HOFMANN, Werner - *Fundamentele artei moderne. O introducere în formele ei simbolice*, Editura Meridiane, București, 1977.
- _ HONNEF, Klaus - *L'art contemporain*, Benedikt Taschen Verlag GmbH, Köln, 1992.
- _ KESSLER, Erwin, *X:20. O radiografie a artei românești de după 1989*, Editura Vellant, București, 2013
- _ LOVINK, Geert - *Cultura digitală. Reflecții critice*, Editura Idea, 2004
- _ PAINTING TODAY, Phaidon Press Limited, 2009
- _ THE 20TH CENTURY ART BOOK, Phaidon Press Limited, London, UK, 1996

_asist.univ.dr. **Andrei Tudoran**